

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 29 / 04.01.2008 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на втора степен на професионална квалификация за професия **код 542030 Оператор в текстилно производство**, специалност **код 5420303 Плетачно производство** от професионално направление **код 542 Производство на текстил, облекло, обувки и кожени изделия**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	542	ПРОИЗВОДСТВО НА ТЕКСТИЛ, ОБЛЕКЛО, ОБУВКИ И КОЖЕНИ ИЗДЕЛИЯ
Професия	542030	ОПЕРАТОР В ТЕКСТИЛНО ПРОИЗВОДСТВО
Специалност	5420303	ПЛЕТАЧНО ПРОИЗВОДСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09 – 29 / 04.01.2008 г.

София, 2008 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и практика на специалността за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация по професията код **542030 Оператор в текстилното производство**, специалност код **5420303 Плетачно производство** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на **втора** степен по изучаваната специалност.

Националната изпитната програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). До утвърждаване на ДОИ по професия 542030 “Оператор в текстилното производство”, специалност 5420303 “Плетачно производство” настоящата Национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. За държавния изпит по теория на специалността:

- а. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание.
- б. Критерии за оценяване.

2. За държавния изпит по практика на специалността:

- а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
- б. Критерии за оценяване

3. Система за оценяване

4. Препоръчителна литература

5. Приложения:

- а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията/ специалността.
- б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА/ СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание.

Изпитен билет № 1

Изпитна тема: Бобиниращи машини. Получаване на главните видове напречни плетки – гладка еднолицева плетка, гладка ластична, гладка двуупакова и гладка интерлокова плетка

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене;
- технологична последователност при бобинирането на преждовите тела;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете чрез работен патрон и графичен образ двубримков единичен изместен кепър и еднобримков двоен прав кепър

Дидактически материали : технологична схема на машината

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачното производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез нейното графично, образно или аналитично изобразяване	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението им	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 2

Изпитна тема: Сновилни машини. Основни видове нанасяния и плетки при надлъжното плетене

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (сноване);
- технологична последователност при сноването;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ, фигурен патрон (за цветните плетки), аналитично записване;
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете нанасянето на многонишкова плетка с подложена вътъчна нишка, която се вплита в основното нанасяне през три бримкови реда

Дидактически материали: технологична схема на машината

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на изделието	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ – графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението им	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 3

Изпитна тема: Обикновени плоскоплетачни машини. Получаване на ребрени ластични и

вълнообразни ластични плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете чрез работен патрон ребрена ластична плетка с разредка на

иглите $\frac{4:1}{2:3}$

Дидактически материали: блок-схема на машината, схеми на бримкообразуващите елементи и на

взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачното производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ – графично, образно или аналитично	9
9.	Използва знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението им	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 4

Изпитна тема: Автоматични плоскоплетачни машини с линейно движение на шейната.

Получаване на пресови еднолицеви и мрежести еднолицеви плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете чрез работен патрон мрежеста пъпчена плетка при разреждане на

иглите **3:4**

4:1:1:1

Дидактически материали: схема на машината и на бримкообразуващите елементи

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ – графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението им	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 5

Изпитна тема: Автоматични плоскоплетачни машини с овално движение на шейната.
Получаване на гладка двуопакова и вълнообразна двуопакова плетка

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете работния патрон на двуопакова плетка „опако-опако” ако

игловодачите са разредени в съотношение **3:5** в задното иглено легло

Дидактически материали: принципна схема машината и на разположението на иглените легла

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ – графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 6

Изпитна тема: Котон машини. Получаване на еднолицеви непълни и пълни пресови плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете графичния образ и работния патрон на едностранно пресова

ластична плетка

Дидактически материали: схема на бримкообразуващите елементи и на взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 7

Изпитна тема: Едноредови кръглоплетачни машини с голям диаметър. Получаване на

еднолицеви покрити плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Проектирайте фигурен патрон и бримковия образ на повтора на покритата

плетка с подложено покриване

Дидактически материали: блок-схема на машината и схема на взаимното разположение на

бримкообразуващите елементи

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 8

Изпитна тема: Двуредови кръглоплетачни машини с голям диаметър. Получаване на гладка и

ребрени интерлокови плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете работния патрон на ребрена интерлокова плетка с предварително

подреждане на иглите, както следва:

I I I o o o I I I
 =====
 I o I I I o o o I

Дидактически материали: блок-схема на машината и схема на взаимното разположение на

бримкообразуващите елементи

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 9

Изпитна тема: Едноцилиндров чорапен автомат. Получаване на еднолицеви цветни плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Проектирайте фигурен патрон (Н = 9 бр. реда и В = 9 бр. стълбчета), на

жакардова плетка и направете зареждането на щифтовите барабани

Дидактически материали: блок-схема на машината, схеми на бримкообразуващите елементи и на

взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет №10

Изпитна тема: Двучилиндров чорапен автомат. Получаване на фигурни двуупакови плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (бобиниране);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ (работен патрон), фигурен патрон (за цветните плетки);
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете чрез работен патрон цветна пресова двуупакова плетка „опako-лице”

при разреждане на игловодачите в задното иглено легло **4:2**

Дидактически материали: блок-схема на машината, схеми на бримкообразуващите елементи и на

взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 11

Изпитна тема: Едноредови основоплетачни машини. Получаване на надлъжни еднолицеви цветни

плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (сноване);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ, фигурен патрон (за цветните плетки), аналитично записване;
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете графично и аналитично нанасянето на многонишкова плетка –

обикновен четириредов затворен „атлаз”

Дидактически материали: блок-схема на машината, схеми на бримкообразуващите елементи и на

взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 12

Изпитна тема: Двуредови основоплетачни машини. Получаване на надлъжни двойни двулицеви и

цветни двулицеви плетки от 1 пълна основа

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене (сноване);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ, фигурен патрон (за цветните плетки), аналитично записване;
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете нанасянето – графично и аналитично, на многонишкова двойна

двулицева плетка „трико” с противоположно нанасяне от две пълни основи

Дидактически материали: блок-схема на машината, схеми на бримкообразуващите елементи и на

взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 13

Изпитна тема: Основоплетачни машини за плетене на ленти. Получаване на надлъжни вътъчни и

мрежести плетки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за плетене(сноване);
- технологична последователност при плетенето;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на плетките;
- графичен образ, фигурен патрон (за цветните плетки), аналитично записване;
- свойства и приложение на плетките;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Проектирайте – графично и аналитично, вътъчна плетка с подложено

нанасяне на две вътъчни основи

Дидактически материали: технологична схема на машината, схеми на бримкообразуващите

елементи и на взаимното им разположение

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачното производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 14

Изпитна тема: Прошивноплетачни машини. Получаване на структурни изделия, образувани от

две системи нишки

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за получаване на нетъкани текстилни изделия;
- технологична последователност при производството на нетъкани текстилни изделия;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на нетъканите текстилни изделия, уточнени в билета;
- графичен образ, аналитично записване, бримков образ;
- свойства и приложение на изделията;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете нанасянето на основите – графично и аналитично, за многонишкова

плетка с пълнежна нишка

Дидактически материали: технологична схема на машината и схема на взаимното разположение на

бримкообразуващите елементи

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачното производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването х графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 15

Изпитна тема: Иглонабивни машини. Получаване на артикули с битово - декоративно

предназначение

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за получаване на нетъкани текстилни изделия;
- технологична последователност при производството на нетъкани текстилни изделия;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на нетъканите текстилни изделия, уточнени в билета;
- графичен образ, аналитично записване, бримков образ;
- свойства и приложение на изделията;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Проектирайте – чрез фигурен патрон и нанасяне, двулицева трицветна плетка

от две основи с противоположно нанасяне

Дидактически материали: технологична схема на машината

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачното производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава осн. работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването х графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 16

Изпитна тема: Тъфтинг машини. Получаване на изделия с примкова структура

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на нишките за получаване на нетъкани текстилни изделия;
- технологична последователност при производството на нетъкани текстилни изделия;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика на нетъкани текстилни изделия, уточнени в билета;
- графичен образ, аналитично записване, бримков образ;
- свойства и приложение на изделията;
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изобразете нанасянето на нишките за многонишкова плюшена плетка и

запишете аналитично нанасянето на основите

Дидактически материали: технологична схема на машината и схема на работните и елементи

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 17

Изпитна тема: Машини за кроене на плетени текстилни изделия. Фактори, влияещи върху

кроенето на платовете

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на платовете за кроене;
- технологична последователност при конфекционирането на плетени изделия;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика;
- графичен образ, аналитично записване, бримков образ;
- свойства на плетивата (геометрични и физико-химични);
- здравословни и безопасни условия на труд.
-

Приложна задача: Посочете кои машини за кроене ще използвате, в каква последователност и

защо, при кроенето на плетени изделия

Дидактически материали: принципна схема на машината

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

Изпитен билет № 18

Изпитна тема: Шевни машини, използвани в производството на плетени изделия.
Фактори,

влияещи върху външният вид на готовото изделие

План-тезис:

- характеристика на машината и основни понятия;
- текстилни материали, използвани в плетачеството и изисквания към тях;
- същност на подготвителният процес на платовете за кроене;
- технологична последователност при конфекционирането на плетени изделия;
- технологични и конструктивни особености на машината;
- взаимно разположение на основните работни елементи;
- характеристика;
- графичен образ, аналитично записване, бримков образ;
- свойства на плетивата (геометрични и физико-химични);
- здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Посочете какви видове илици се изработват от шевните полуавтомати, кой от тях ще е подходящ за горно трикотажно облекло, ако копчето е изработено със столче

Дидактически материали: технологична схема на машината, конструктивна схема на механизъм

	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Дефинира основни понятия в конкретното плетачно производство	6
2.	Познава основните текстилни суровини, техните свойства и приложението им в конкретното плетачно производство и изискванията към тях спрямо БДС	3
3.	Описва последователността и технологията на подготвителните операции за конкретното изделие	3
4.	Познава последователността на операциите за получаване на даденото изделие	6
5.	Описва устройството и принципа на действие на машината	6
6.	Познава основните работни елементи на машината, тяхното разположение и предназначение	12
7.	Познава различните видове плетки/изделия и техния строеж	3
8.	Описва конкретната плетка или изделие чрез изобразяването ѝ графично, образно или аналитично	9
9.	Прилага знанията за свойствата на плетивата съобразно приложението на изделието	3
10.	Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	3
11.	Прилага знанията от изучения материал за правилно решаване на поставената задача	6
	Общо :	60

2. Критерии за оценяване

Критериите за оценяване се изписват след всяка изпитна тема.

Комисията по оценяване на писмените работи по теория определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретния брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на **втора степен** на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в **обслужване на плетачни машини, зареждане на тези машини с необходимите материали, контролиране качеството на изработените изделия и спазване правилата за безопасна работа.**

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се съставят в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с едно повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване.

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	Макси мален брой точки
1.	<p>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.</p> <p><i>Забележка:</i> Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита, създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се</p>	<p>- избира и използва правилно лични предпазни средства;</p> <p>- правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин;</p> <p>- разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа и дефинира, и спазва предписания за своевременна реакция;</p> <p>- описва дейностите за опазване на</p>	да/не

	<i>прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>	<i>околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</i>	
2.	<i>Ефективна организация на работното място.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - подрежда пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията; - целесъобразно употребява материалите; - работи с равномерен темп за определено време. 	6
3.	<i>Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица; - спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали и лични предпазни средства). 	6
4.	<i>Правилен подбор на материали и пособия съобразно конкретното задание.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - преценява типа и вида на необходимите материали и пособия, необходими според изпитното задание; - правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали и пособия 	6
5.	<i>Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - самостоятелно определя технологичната последователност на операциите; - спазва технологичната последователност в процеса на работа. 	9
6.	<i>Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология; - крайното изделие съответства на зададените технически параметри; - изпълнява задачата в поставения срок. 	30
7.	<i>Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - осъществява операционен контрол – при избора на материали и пособия при изпълнение на конкретни дейности; - контролира техническите показатели – текущо; - оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките; - прави оптимален разчет на времето за изпитното задание. 	3
		Общо:	60

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или индивидуално практическо задание е **60**. Неправилният отговор се оценява с **0** точки. При непълен отговор или непълно изпълнение по отделните критерии се поставя съответния брой точки. Преминаването от точки в цифрова оценка се извършва по следната формула:

Цифровата оценка = общия брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до **0,01**.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. **Георгиева, С.**, Текстилно материалознание. Техника, 1991.
2. **Атанасов, И. и колектив**, Процеси и машини в плетачното производство – част I. Техника. 1992.
3. **Младенова, М. и колектив**, Процеси и машини в плетачното производство – част II. Техника, 1992.
4. **Вангелов, В.**, Процеси и машини в чорапното производство. Техника, 1988.
5. **Трифонов, К.**, Шевни машини и съоръжения. Техника, 1993.
6. **Младенова, М. и колектив**, Строеж, анализ и проектиране на плетивата. Техника, 1990.
7. **Минчев, Д. и колектив**, Плеткознание и разбор на мостри. Техника, 1984.
8. **Павлов, И.**, процеси и машини в плетачното производство. Техника, 1990.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. **С. Стоянова** –Професионална гимназия по текстил, гр.Русе.
2. **Л. Христова** – Професионална гимназия по текстил, гр.Русе.
3. **Г. Тодорова** – Професионална гимназия по текстил, гр.Русе.

.....
(пълно наименование на училището)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА**

код 542030 Оператор в текстилно производство

код 5420303 Плетачно производство

Изпитен билет №.....

Изпитна тема: .....

(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис: .....

.....
.....

Приложна задача: .....

Описание на дидактическите материали:.....

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
код 542030 Оператор в текстилно производство
код 5420303 Плетачно производство**

И н д и в и д у а л н о п р а к т и ч е с к о з а д а н и е №.....

На ученика .....

(трите имена на ученика)

от .....клас,

начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита:.....

1. Да се .....

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

УЧЕНИК/: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището)